

NOTAT

Tema: Statsbudsjettet for 2017 - innspill til finanskomiteen

Norges Skogeierforbund har følgende innspill knyttet til finanskomiteens behandling av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2016:

Finansdepartementet

Ny inntektsutjevningsordning for skogbruk

Prop 1 LS, skatter, avgifter og toll 2017, kap 7.4

Norges Skogeierforbund ønsker prinsipielt at det innføres flat kapitalskatt på skoginntekt. En samlet skognæring har i SKOG22-rapporten bedt om flat kapitalskatt på skoginntekt. Det ville gitt en skattlegging av råvareleddet som i større grad er harmonisert med våre konkurrentland Sverige og Finland. Innføringen av en slik ordning mener vi vil virke avvirkningsfremmende. Flat kapitalskatt på skoginntekt, slik som mange hadde før forrige endring av skattesystemet i 2006, ville dessuten bidra til en betydelig forenkling for alle.

Norges Skogeierforbund vil understreke at ordningen med gjennomsnittsligning er en ligningsform vi har hatt i mange ti-år, den er godt innarbeidet og oppleves ikke av næringen som spesielt komplisert.

Ved planlagt oppstart av gjennomsnittsligning kan man få en betydelig skattefordel ved at man året før får utgiftsført 100 % av tiltaket i skogen i annen inntekt og de påfølgende fire år får fradragsført det samme beløpet med 80 %. Til sammen får man altså fradragsført 1,8 ganger faktiske utgifter. Sammen med 85 % fritak for skogfonduttaket til skogkulturarbeid gir dette et viktig bidrag til investeringer i løpet av de første eierårene. Dette gir en unik mulighet for yngre mennesker med pågangsmot til å foreta nødvendige investeringer som de ellers ikke ville hatt råd til.

Ordningen med oppstarts- og avbruddsligning er bevisst utformet fra myndighetenes side for å lette generasjonsskiftene blant skogeierne. Vi erfarer at ordningen i all hovedsak fungerer godt for skogeierne.

Dersom Stortinget skulle ønske å gå inn for regjeringens forslag om tømmerkonto, bør det gjøres grep som kompenserer for den muligheten som skogeiere mister ved at oppstarts- og avbruddsligningen faller bort. Dette kan gjøres ved å innføre en ordning med startavskrivning på 10 prosent av kostpris for ny skogeier. Dette vil virke avvirkningsfremmende og bidra til at ny skogeier forbedrer sin likviditet i starten av eierperioden. Likviditetsforbedringen vil også øke evnen til å investere i utvikling av eiendommen.

Erstatninger for frivillig vern Æ skatteplikt for sameier

Prop 1 LS, skatter, avgifter og toll 2017, kap 7.6

I forslaget til statsbudsjett rydder regjeringen opp slik at også skogeiere i sameier sikres skattefritak ved frivillig vern av skog. Dette er Norges Skogeierforbund svært fornøyd med.

Da det generelle skattefritak for erstatninger ved skogvern ble vedtatt i 2006, var utvilsomt både regjeringens og Stortingets intensjon at dette skulle gjelde generelt. Skattedirektoratets jurister har likevel klart å tolke skatteloven slik at skogeiere i sameier ikke skulle omfattes av skattefritaket. De fleste skogeierne har sannsynligvis likevel ikke måttet betale skatt. Skatteklagenemda i Skatt sør har f.eks. ved tre anledninger behandlet spørsmålet, og kommet til at utbetalingen av erstatningen til sameiere er skattefrie. Skattedirektoratet krevde imidlertid at Riksskattenemda overprøvde det siste vedtaket og fikk gjennomslag for det nå i mai. En praksis i tråd med Riksskattenemdas vedtak ville undergravid hele ordningen med frivillig vern av skog. Det var derfor nødvendig at regjeringen tok tak i dette, og klargjord at erstatningene skal være skattefrie også for sameier.

Norges Skogeierforbund vil imidlertid peke at skatteloven har blitt praktisert svært ulikt de siste årene som følge av Skattedirektoratets agering. En god del skogeiere har helt tilfeldig måttet betale skatt på disse erstatningene, mens de fleste har sluppet. Vi vil derfor be om at de nye reglene blir gitt tilbakevirkende kraft fra og med inntektsåret 2012.

Start-avskrivning saldogruppe D

Prop 1 LS, skatter, avgifter og toll, kap. 8.

Norge som høykostland er avhengig av at bedrifter investerer kontinuerlig, og at avskrivningsreglene tilpasses teknologisk levetid og tilsvarende avskrivningssatser i våre nærmeste konkurrentland. Dette vil bidra til å gjøre norsk landbasert industri mer konkurransedyktig og fremmer investeringer i Norge. Høyere avskrivningssatser gir bedre likviditet, med større mulighet for økt aktivitet.

Norges Skogeierforbund mener derfor at startavskrivning for saldogruppe D burde bli beholdt som en permanent ordning. Vi vil peke på at dette også var en viktig anbefaling i Skog22s strategi for utvikling av skognæringen

Formuesskatten på arbeidende kapital

Det er bra at regjeringen nå reduserer formuesskatten på arbeidende kapital. I forbindelse med skatteforliket ble det besluttet at ligningsverdien på både jord- og skogbrukseiendommer skal defineres som driftsmidler, og omfattes av verdsettelsesrabatten på 10%. Vi forutsetter at dette følges opp i budsjettbehandlingen.

Landbruks- og matdepartementet

Kaier og skogsveier

kap. 1149, post 71

Det er positivt at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til kaier og veier med 29 mill. kr. Behovet for investeringer er imidlertid stort på begge områdene. Når det gjelder skogsveier er behovet spesielt stort knyttet til oppgradering av eksisterende veinett i de tradisjonelle skogstrøkene og til nybygging av veier i kyststrøk for å kunne utnytte de skogressursene som er bygd opp. I Skog22-prosessen ble det gjort en grundig vurdering av investeringsbehovet og konkludert med at de årlige investeringene i skogsveier bør økes til 500-600 mill.kr i kommende 20 årsperiode. Dette vil kreve en bevilgning til skogsveier på omtrent 250 millioner kr, noe som er omtrent 100 millioner kr mer enn det som med regjeringens forslag vil bli bevilget i 2017, inkl. midler avsatt til formålet over LUF.

Norges Skogeierforbund mener derfor at bevilgningen bør økes ytterligere med 20 mill. kr og trappes videre opp til det nivået Skog22 anbefalte i løpet av 3 år.

Trebasert innovasjonsprogram

kap. 1149, post 72

Regjeringen foreslår at Trebasert innovasjonsprogram skal avvikles. Det samme gjorde de i fjor, men det sa Stortinget nei til. Vi vil be om at Stortinget gjør det samme i år og bevilger 20 mill kr til Trebasert innovasjonsprogram, alternativt at det etableres et større program som også innebærer at tresatsingen kan videreføres på samme nivå. Programmet har spilt en svært viktig rolle i arbeidet med å øke bruken av tre, både ved å synliggjøre mulighetene, utvikle løsninger/nye måter å bruke tre på og for realisere konkrete prosjekter. Regjeringen har i mange sammenhenger pekt på at det er et mål å øke bruken av tre. Svaret i forslaget til statsbudsjett er imidlertid å fjerne det eneste målrettede tiltaket som finnes for å oppnå dette.

Utviklingsfondet for skogbruket

kap. 1149, post 51

En samlet skognæring var i Skog22 enige om at det var viktig å styrke Utviklingsfondet for skogbruket. Dette fondet er svært viktig for å få finansiert mindre, næringsrettede FoU-prosjekter som er viktige for det operative skogbruket. Dette er prosjekter som har stor betydning for effektivisering og økt skogproduksjon i skogbruket. Regjeringens svar på Skog22s klare anbefaling er å fjerne hele ordningen. Vi vil be om at Stortinget sier nei til dette og bevilger 5 mill. kr til formålet.

Samferdselsdepartementet

Etablering av et bruprogram

Norges Skogeierforbund ønsker at det etableres et program med øremerkede midler til forsterkning eller utskifting av svake bruer på fylkesvegnettet. Svake bruer hindrer i dag tømmerbiler i å kjøre fulle lass, og det fører både til økte kostnader, unødig kjøring og unødige klimagassutslipp. Høye kostnader svekker lønnsomheten i norsk skogindustri, og reduserer bedriftenes muligheter for å øke sine investeringer inn mot det grønne skiftet.

I forslaget til statsbudsjett forslår KMD en økning i fylkeskommunenes frie midler, og 200 millioner kroner av dette er begrunnet i behovet for fornying og opprusting av fylkesvegnettet. Økt andel frie midler til fylkeskommunene blir imidlertid sett i sammenheng med at midlene til regional- og distriktpolitikk er redusert med 400 millioner kroner.

SD foreslår at ordningen med rentekompensasjon for transporttiltak i fylkene videreføres, og for 2017 foreslås det en ny låneramme på 3 mrd. kroner. Med dagens rentenivå tilsvarer det en støtte på 30 mill. kroner per år. For fylker som allerede har høy gjeld, vil en kompensasjon med utgangspunkt i en rente på 1 % gi et beskjedent incitament.

Norges Skogeierforbund ønsker derfor at det etableres et eget program for forsterkning og utskifting av svake bruer på fylkesvegnettet. Skogeierforbundet har tidligere foreslått at et slikt program bør ha en ramme på 500 mill. kroner fordelt over 3-5 år. For at dette

området skal få god oppmerksomhet og framdrift, bør det synliggjøres i budsjettet at det er satt av egne midler til formålet på samme måte som til skredsikring.

Resultatet av den gjennomgangen av bruere på fylkesvegnettet som Statens vegvesen har gjort, er bedre enn forventet. Flere bruere har kunnet skrives opp til 60 tonn totalvekt uten investeringer. Dermed er investeringsbehovet noe lavere enn tidligere antatt.

Per i dag foreligger det bare kostnadsoverslag for et fåtall bruere. Med utgangspunkt i de anslag som ble gitt i rapporter fra Statens vegvesens regioner i august 2015 (Sveis nr. 2013/007241-101), mener Norges Skogeierforbund at en ramme på 100 mill. kroner i 2017 vil være en meget god start. Det forutsettes da at de mest lønnsomme prosjektene tas først, og at behovet for nye bevilgninger de nærmeste årene avklares etter hvert som regionene får bedre oversikt over kostnadene med aktuelle prosjekter.

Biodrivstoffpolitikken

Selv om biodrivstoffpolitikken er beskrevet i Klima- og miljødepartementets budsjett og primært behandles i energi- og miljøkomiteen, vil Norges Skogeierforbund peke på at dette er en viktig sak for norsk skognæring. Vi vil derfor også her redegjøre for våre synspunkter.

Først vil vi peke på at det er store muligheter for økt verdiskaping i Norge i tilknytning til bioøkonomien. Norsk trevirke kan bidra til økt bruk av fornybart karbon i materialer, kjemikalier og energibærere. Forslaget til statsbudsjett inneholder ikke en klar og tydelig satsing på disse mulighetene.

Et unntak er omsetningskravet for biodrivstoff som foreslås økt fra 5,5 % til 7 %, hvorav minimum 1,5 % skal være avansert biodrivstoff. Avansert biodrivstoff teller for begge målene dobbelt.

Det er positivt at økningen foreslås tatt med avansert biodrivstoff som har den største miljøgevinsten. Dobbelttellingen for avansert biodrivstoff er også et godt virkemiddel for å sikre økt lønnsomhet i produksjonen av dette og dermed videre økt tilgang på dette. Virkemiddelet vil også virke positivt på etableringen av norsk produksjon av avansert biodrivstoff.

Det fremmes videre forslag om at omsetningskravet skal økes ytterligere til 8,5 % innen 2020, og at hele den videre økningen skal tas gjennom dobbelttellende avansert biodrivstoff.

Det er positivt at det legges opp til at all videre økning skal tas med avansert biodrivstoff, men økningen fram mot 2020 er defensiv. Norge har allerede sakkert akterut sammenlignet med våre naboland når det gjelder biodrivstoff. Eksempelvis har Finland et krav om 20 % omsetning innen 2020, men var allerede i 2015 på 21,6 %. Dette viser at ambisiøse mål kombinert med forutsigbarhet og treffsikre virkemidler fungerer. Vi mener Norge bør sette like ambisiøse mål, og samtidig sikre forutsigbare rammer for de aktørene som er klare for å investere i norsk biodrivstoffproduksjon. Dette vil bidra til å skape attraktive markeder som stimulerer til investeringer.